

ניטרליות מוסדית

מוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל נושאים באחריות ציבורית מרכזית לקידום המחקר, יצירת הידע והכשרת דור העתיד, מתוך מחויבות לחברה הישראלית וכמנוע צמיחה מרכזי של מדינת ישראל.

לשם מימוש שליחות זו נדרש מרחב אקדמי עצמאי ופתוח, שבו מתקיימים חופש אקדמי, חופש מחשבה, חופש ביטוי ודיון ביקורתי, תוך כיבוד מגוון רחב של תפיסות ודעות בקרב חברי הקהילה האקדמית.

נוכח ההחרפה בשיח הציבורי והפוליטי בישראל ובעולם, רואה המועצה להשכלה גבוהה חשיבות רבה בשמירה על ניטרליות מוסדית בנושאים פוליטיים. זאת, כדי להבטיח שכלל חברי הקהילה האקדמית, סטודנטים, חוקרים ואנשי סגל, יוכלו להביע את עמדותיהם, ללמוד, ללמד ולחקור ללא חשש מהזדהות פוליטית של המוסד עצמו.

לאור עקרונות אלה, מוסדות ההשכלה הגבוהה והעומדים בראשם לא ינקטו עמדה פוליטית מוסדית ולא יעשו שימוש במעמדם, בסמכויותיהם או במשאבי המוסד לשם קידום עמדה או מאבק פוליטיים.

נשיא מוסד להשכלה גבוהה, בהפעילו את סמכויותיו כנשיא המוסד, יפעל בהתאם לעקרון הניטרליות המוסדית ולא יעשה שימוש בסמכותו או במעמדו כדי להוביל, לארגן, לעודד או לאשר פעילות מוסדית בעלת אופי פוליטי.

בכלל זה, לא יוכרזו, לא יאורגנו ולא יתקיימו מטעם המוסד, ביוזמתו או בחסותו, השבתות, עיצומים, השעיית לימודים או כל שיבוש אחר של פעילותו התקינה של המוסד שמקורם במחלוקת או במחאה פוליטית.

פעילותם הסדירה והרציפה של מוסדות ההשכלה הגבוהה היא תנאי למימוש שליחותם הציבורית ונכס ציבורי חיוני שאין לעשות בו שימוש כאמצעי לקידום מטרות פוליטיות.

יחד עם זאת, עקרון הניטרליות המוסדית אינו חל על חברי הקהילה האקדמית כיחידים. לכל אחת ואחד מהם שמורה הזכות המלאה להתבטא, להשתתף בשיח הציבורי ולפעול לקידום רעיונות ועמדות, ובלבד שפעילות זו נעשית כאנשים פרטיים, אינה מיוחסת למוסד או נעשית מכוח תפקידם האקדמי או המינהלי, ואינה פוגעת בפעילותו התקינה של המוסד.

האקדמיה בישראל תמשיך להיות מרחב פתוח ללימוד, למחקר ולהחלפת רעיונות, ותפעל לשימור ערכי המצוינות, החופש האקדמי, הפלורליזם והאחריות הציבורית, מתוך הכרה בחשיבותה לחוסנה ולעתידיה של מדינת ישראל.